

MINERAALITÄRPÄTTI

Päiväys: 30.6.2011

Edellinen päiväys: -

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

- 1.1 Tuotetunniste**
- 1.1.1 Kauppanimi**
MINERAALITÄRPÄTTI
- 1.1.2 Tunnuskoodi**
T2500
- 1.1.3 REACH-rekisteröintinumero**
01-2119463258-33
- 1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**
- 1.2.1 Käyttötarkoitus**
Liuotin
- 1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**
- 1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**
KIILTO OY
- Katuosoite** Tampereentie 408
Postinumero ja -toimipaikka 33880 LEMPÄÄLÄ
Postiosoite PL 250
Postinumero ja -toimipaikka 33101 TAMPERE
Puhelin 0207 710 100
Telefax 0207 710 101
Sähköposti productsafety@kiilto.com
- 1.4 Hätäpuhelinnumero**
Numero, nimi ja osoite
 +358 (0)9 471 977
 Myrkytystietokeskus
 Haartmaninkatu 4
 00290 Helsinki
 FINLAND

2. VAARAN YKSILÖINTI

- 2.1 Aineen tai seoksen luokitus**
1272/2008 (CLP)
 Flam. Liq. 3, H226
 Asp. Tox. 1, H304
 STOT SE 3, H336
 EUH066
EY (67/548/ETY, 1999/45/EY)
 R10; Xn; R65, R66

- 2.2 Merkinnät**
1272/2008 (CLP)
 GHS02 - GHS07 - GHS08
 Huomiosana **Vaara**

Vaaralausekkeet

- H226 Syttyvä neste ja höyry.
 H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
 H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
 EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

Turvallausekkeet

MINERAALITÄRPÄTTI

Päiväys: 30.6.2011

Edellinen päiväys: -

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

P301+P310	JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.
P331	EI saa oksennuttaa.
P303+P361+P353	JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE (tai hiuksiin): Riisu saastunut vaatetus välittömästi. Huuho/suihkuta iho vedellä.
P370+P378	Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen vaahtoa, jauhetta tai hiilidioksidia
P501	Hävitä sisältö/pakkaus ongelmajätteenä
P102	Säilytä lasten ulottumattomissa.

2.3 Muut vaarat**3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**

CAS/EY-numero ja rek.nro	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
919-857-5	Hiilivedyt, C9-C11, n-alkaanit, isoalkaanit, sykliiset, <2% aromaatteja	100 %	R10; Xn;R65, R66 Flam.Liq. 3; H226, Asp. Tox 1; H304, STOT SE 3; H336, EUH066

3.3 Muut tiedot

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.
Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

Sisältää: bentseeniä <0.1 til.%, n-heksaania <1 til.% , aromaatteja <0.5 til.%

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Ei vaaroja, jotka vaativat erityisiä ensiapuohjeita.

Hengitys

Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Pidettävä lämpimänä ja rauhallisessa paikassa. Annettava happea tai tekohengitystä tarvittaessa. Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat.

Iho

Riisuttava välittömästi tahriintunut vaatetus. Pestävä saippualla ja vedellä. Ärsytysoireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin.

Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan.

Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat.

Nieleminen

Potilas viedään välittömästi sairaalaan. EI saa oksennuttaa.

Huuhdeltava suu.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Päänsärky , Huimaus.

Katso kohta 4.1

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Hoito oireiden mukaan.

Niellessä tai oksentaessa keuhkoihin joutuvat pienetkin määrät voivat aiheuttaa keuhkoödeeman tai keuhkotulehduksen.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet****Sopivat sammutusaineet**

hiilidioksidi (CO2), jauhe, vaahto, alkoholia kestävä vaahto.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Höyryt muodostavat ilman kanssa räjähtäviä seoksia.

Liutainaineiden höyryt ovat ilmaa raskaampia ja voivat levitä lattioita pitkin.

MINERAALITÄRPÄTTI

Päiväys: 30.6.2011

Edellinen päiväys: -

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

- 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
Tulipalossa käytettävä paineilmalaitetta.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8.

Poistettava kaikki sytytyslähteet.

Vuoto pysäyttään ja kerätään palamattoman imeytysaineen (esim. hiekka, multa, piimaa, vermikuliitti) avulla, siirretään astiaan hävitettäväksi paikallisten ja kansallisten säännösten mukaisesti (katso kohta 13).

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä tuotteen pääsy viemäriin. Ei saa päästää ympäristöön likaamaan pohjavesistöä.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Katso kohta 6.1

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso kohta 8

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**

Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti. Kaikki sekoitus- ja valmistusvälineiden metalliosat on maadoitettava. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytettävä tiiviisti suljettuna kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Ei erityisesti mainittavia vaaroja.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Valvontaa koskevat muuttujat****HTP-arvot**

919-857-5	Hiilivedyt, C9-C11, n-alkaanit, isoalkaanit, sykliiset, <2% aromaatteja	Liutinbenssiini, ryhmä 1	500mg/m ³ ppm (8 h)	500 mg/m ³ (8 h)
-----------	---	--------------------------	--------------------------------	-----------------------------

Muut raja-arvot

Ei ole.

DNEL

Tätä tietoa ei ole saatavilla.

PNEC

Tätä tietoa ei ole saatavilla.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta, erityisesti suljetuissa tiloissa. Ruiskutettaessa on käytettävä raitisilmasuojainta, ellei riittävää ilmastointia voida järjestää. Kädet pestävä ennen taukoja ja työpäivän jälkeen. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä. Riisuttava tahriintunut vaatetus ja pestävä ne ennen seuraavaa käyttöä.

Hengityksensuojaus

Jos ilmanvaihto on puutteellinen, on käytettävä hengityksensuojainta - suodintyyppi A2.

Käsiensuojaus

EN 374:n mukaiset suojakäsineet. (Nitrilikumi).

Suojakäsineet on riisuttava ja vaihdettava, jos esiintyy merkkejä hajoamisesta tai kemikaalin läpäisystä.

MINERAALITÄRPÄTTI

Päiväys: 30.6.2011

Edellinen päiväys: -

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

Silmien tai kasvojen suojaus

Suojalasit. Silmänhuuhtelupullo, jossa puhdasta vettä

Ihonsuojaus

Läpäisemätön vaatetus.

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Ei saa päästää ympäristöön.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****Olomuoto**

neste, kirkas

Haju

hiilivedynkaltainen

Hajukynnys

-

pH

Ei sovellettavissa

Sulamis- tai jäätymispiste

Sulamispiste < -15 °C

Kiehumispiste ja kiehumisalue

150 - 200 °C

Leimahduspiste

38 °C

Haihtumisnopeus

-

Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)

Ei sovellettavissa

Räjähdysominaisuudet**Alempi räjähdyusraja**

1,4 til-%

Ylempi räjähdyusraja

7,6 til-%

Höyrynpaine

1 kPa

Höyryntiheys

>3, (Ilma = 1.0)

Suhteellinen tiheysnoin 0,8 kg/dm³**Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi**

Log Kow = 2...7

Itsesyttymislämpötila

-

Hajoamislämpötila

tietoja ei ole käytettävissä

Viskositeetti

Viskositeetti, dynaaminen < 50 mPas

Räjähävävyys

-

Hapettavuus

Ei luokiteltu

9.2 Muut tiedot

Ei olennaista

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

-

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Höyryt muodostavat ilman kanssa räjähtäviä seoksia. Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja leviävät pitkin lattiaa. Varottava liekkiin takaisinlyöntiä.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisia reaktioita ei tunneta normaaleissa käyttöolosuhteissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Säilytettävä suojassa lämmöltä ja sytytyslähteistä.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

-

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Hiilimonoksidia, hiilidioksidia ja palamattomia hiilivetyjä (savua).

MINERAALITÄRPÄTTI

Päiväys: 30.6.2011

Edellinen päiväys: -

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista****Välitön myrkyllisyys**

LD50/suun kautta/rotta = > 2000 mg

LC50/hengitysteitse/4h/rotta = > 5000 mg/m³**Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys**

Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Pitkäaikainen tai toistuva kosketus saattaa kuivattaa ihoa ja aiheuttaa ärsytystä.

Herkistyminen

Ei tunnettuja vaikutuksia.

Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

-

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Suuret höyrypitoisuudet saattavat ärsyttää silmiä ja hengityselimiä ja niillä voi olla huumaavia vaikutuksia.

Liika-altistus voi aiheuttaa terveydellisiä vaikutuksia, kuten: pahoinvointi , päänsärky , narkoosi .

Aspiraatiovaara

Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

-

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys****Myrkyllisyys vesieliöille**

LC50 > 50 mg/l; Kala , Vesikirppu (Daphnia) .

Myrkyllisyys muille eliöille

-

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**Biologinen hajoavuus**

Nopeasti hajoava

Kemiallinen hajoavuus

Ei hydrolysoitu vedessä.

12.3 Biokertyvyys

Mahdollinen biokertyvyys

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Tuote haihtuu helposti.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tämän aineen ei katsota olevan pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen (PBT).

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tuotetta tulee käsitellä huolellisesti, eikä saa päästää maaperään, viemäriin tai vesistöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

MINERAALITÄRPÄTTI

Päiväys: 30.6.2011

Edellinen päiväys: -

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

Tuote Pienet määrät kuivatetaan ulkoilmassa kuiviin. Suuret määrät toimitetaan ongelmajätteiden vastaanottoaikaan.

Pienpakkaus voidaan tyhjennettynä ja hyvin tuuletettuna toimittaa järjestettyyn kierrätykseen.

Tynnyri tulee tyhjäksi valutettuna ja hyvin tuuletettuna hyödyntää toimittamalla se tynnyreiden uusiokunnostusta hoitavalle yritykselle

Tuulettamattomana tyhjäksi valutettu pakkaus on räjähdysvaarallinen.

EWC-koodi 070704 - muut orgaaniset liuottimet, pesunesteet ja kantaliuokset

14. KULJETUSTIEDOT

	Maakuljetukset ADR/RID	Merikuljetukset IMDG/IMO
14.1 YK-numero	1268	1268
14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	Öljytuotteet, n.o.s. (liuotinbenssiini)	Öljytuotteet, n.o.s. (liuotinbenssiini)
14.3 Kuljetuksen vaaraluokka	3	3
14.4 Pakkausryhmä	III	III
14.5 Ympäristövaarat	Ei ole.	Ei ole.
Muut tiedot		

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

Ei erityisesti mainittavia vaaroja.

14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Bulk (MARPOL 73/78, Annex II): Noxious liquid, F, (8) n.o.s. (LIAV 200 contains Iso- and cyclo-alkanes (C10-C11)). ST 3, Cat. Y. According to MARPOL: "Non-solidifying substance".

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**

Direktiivi 96/82/EY koskee; Suuronnettomuus lainsäädäntö .

Huomioitava työssä olevien nuorten ihmisten suojelua koskeva direktiivi 94/33/EY.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

-

16. MUUT TIEDOT**Muutokset edelliseen versioon**

Luokiteltu GHS:n vaaraluokkien ja kategorioiden mukaisesti.

Tietolähteet

Lainsäädäntö ja raaka-ainetoimittajien antama tieto, Sax's "Dangerous Properties of Industrial Materials."

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Toimittajan tiedot

Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista

MINERAALITÄRPÄTTI

Päiväys: 30.6.2011

Edellinen päiväys: -

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

H226: Syttyvä neste ja höyry.

H304; Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

H336; Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

EUH066; Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

P301+P310; JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.

P331; EI saa oksennuttaa.

P303+P361+P353; JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE (tai hiuksiin): Riisu saastunut vaatetus välittömästi.

Huuhto/suihkuta iho vedellä.

P370+P378; Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen vaahtoa, jauhetta tai hiilidioksidia .

P501; Sisältö/astia hävitettävä ongelmajätteenä.

P102; Säilytä lasten ulottumattomissa. ;

R10; Syttyvä.

R65; Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R66; Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

Työntekijöiden koulutus

Järjestettävä riittävästi tietoja, ohjeita ja koulutusta käyttäjille.

Lisätiedot

Siru Rohola